OSS i IOSS: jak rozliczać VAT od sprzedaży do UE

Niedziela, 15 listopad 2026, 10:34, autor: Fakturowo.pl

Sklep sprzedający towary konsumentom w innych państwach UE może rozliczać VAT należny w tych krajach przez OSS, zamiast rejestrować się do VAT w każdym z nich. Przy sprzedaży towarów wysyłanych spoza UE w przesyłkach o wartości rzeczywistej do 150 euro zastosowanie może mieć IOSS. To odrębne, dobrowolne procedury: mają inny zakres, deklaracje i terminy. Wyjaśniamy zasady według stanu prawnego na 15 listopada 2026 r.

Co daje OSS, a co IOSS?

OSS i IOSS umożliwiają zbiorcze rozliczenie określonych transakcji z konsumentami, ale nie są jedną wspólną procedurą. OSS służy m.in. rozliczaniu VAT od wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość, czyli WSTO. IOSS obejmuje sprzedaż na odległość towarów importowanych w przesyłkach o wartości rzeczywistej nieprzekraczającej 150 euro, z wyłączeniem wyrobów akcyzowych. Procedury te funkcjonują od 1 lipca 2021 r.

Polski przedsiębiorca korzystający z odpowiedniej procedury przekazuje deklarację i wpłatę do polskiej administracji skarbowej, która rozdziela podatek między państwa konsumpcji. Nie oznacza to stosowania polskiej stawki VAT. Jeżeli sprzedaż podlega opodatkowaniu w państwie klienta, trzeba ustalić stawkę właściwą w tym państwie dla danego towaru lub usługi.

Uproszczenie dotyczy sposobu rozliczenia podatku, a nie wszystkich obowiązków sklepu. Trzeba nadal prawidłowo określić miejsce opodatkowania, zebrać dane o transakcji i prowadzić ewidencję. OSS ani IOSS nie zastępują zwykłego rozliczenia VAT od czynności, które pozostają poza ich zakresem.

Kiedy wysyłka z Polski jest sprzedażą WSTO?

Typowym przykładem WSTO jest wysyłka towaru z magazynu w Polsce do konsumenta w Niemczech lub Francji, gdy transport organizuje sprzedawca albo odbywa się on na jego rzecz. Również pośredni udział sprzedawcy w organizacji transportu może mieć znaczenie. Towar musi przemieścić się między dwoma państwami członkowskimi, a nabywca należeć do kategorii odbiorców objętych definicją WSTO — w praktyce sklepu internetowego będzie to zwykle osoba prywatna.

Nie należy utożsamiać każdej zagranicznej sprzedaży z WSTO. Dostawa dla przedsiębiorcy rozliczającego wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów podlega innym zasadom. Podobnie wysyłka z Polski poza UE nie jest sprzedażą rozliczaną w OSS tylko dlatego, że zamówienie złożono przez internet. WSTO nie obejmuje też m.in. nowych środków transportu ani towarów dostarczanych z montażem lub instalacją.

Jak działa próg 10 000 euro, czyli 42 000 zł?

Dla sprzedawcy mającego siedzibę, a w razie jej braku miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu, wyłącznie w jednym państwie UE przewidziano szczególny próg. Przy spełnieniu warunków ustawowych pozwala on opodatkować WSTO w państwie rozpoczęcia wysyłki. W przypadku polskiego sprzedawcy wysyłającego towary z Polski oznacza to co do zasady rozliczenie w Polsce do momentu przekroczenia limitu.

Próg wynosi łącznie 10 000 euro bez VAT; w polskich przepisach odpowiada mu 42 000 zł. Sumuje się WSTO oraz określone usługi telekomunikacyjne, nadawcze i elektroniczne świadczone konsumentom w innych państwach UE. Nie jest to osobny limit na Niemcy, Francję czy każdą platformę sprzedażową. Warunek nieprzekroczenia kwoty musi być spełniony zarówno w bieżącym, jak i poprzednim roku podatkowym.

Transakcja powodująca przekroczenie progu jest już rozliczana według reguły państwa zakończenia transportu. Sprzedawca może też wcześniej wybrać opodatkowanie w państwach konsumpcji; taki wybór wiąże go przez co najmniej dwa kolejne lata. Samo przekroczenie progu nie zapisuje jednak przedsiębiorcy automatycznie do OSS.

Limit 42 000 zł nie jest limitem zwolnienia podmiotowego z VAT. Odrębną kwestią jest transgraniczne zwolnienie dla małych przedsiębiorstw w procedurze SME. Jeżeli konkretna dostawa korzysta z takiego zwolnienia w państwie konsumpcji, nie rozlicza się od niej podatku należnego w OSS. Zwolnienia nie wolno jednak zakładać wyłącznie na

podstawie niskiej wartości sprzedaży lub korzystania ze zwolnienia w Polsce.

Co się dzieje po przekroczeniu limitu — przykład sklepu?

Sklep z Poznania wysyła akcesoria do domu z polskiego magazynu do konsumentów w kilku państwach UE. W 2025 r. sprzedaż uwzględniana w limicie wyniosła 30 000 zł netto. Od początku 2026 r. do 9 listopada wyniosła 41 000 zł netto. Sklep nie świadczy usług elektronicznych uwzględnianych w tym samym progu i nie wybrał wcześniej opodatkowania w państwach klientów.

10 listopada realizuje zamówienie do Niemiec o wartości 2 000 zł netto. Ta dostawa przekracza próg 42 000 zł, więc już dla niej właściwe jest opodatkowanie w Niemczech. Zakładając, że towar podlega tam stawce 19% i nie korzysta ze zwolnienia, podatek wyniesie równowartość 380 zł. Jeżeli sklep skutecznie obejmie sprzedaż procedurą unijną OSS, uwzględni ją w deklaracji OSS za IV kwartał 2026 r., zamiast rozliczać tę dostawę przez niemiecką rejestrację VAT.

Przykład pokazuje, dlaczego system sprzedażowy powinien kontrolować łączny obrót przed przyjęciem kolejnego zamówienia. Ustawienie zmiany stawki dopiero od następnego miesiąca prowadziłoby do błędnego rozliczenia dostawy przekraczającej próg.

Którą procedurę wybrać dla danego modelu sprzedaży?

Model sprzedaży	Możliwa procedura	Najważniejsza granica
Towar wysyłany z Polski do konsumenta we Francji	Unijna OSS	Chodzi o WSTO opodatkowaną w państwie konsumpcji.
Towar wysyłany bezpośrednio z Chin do konsumenta w Polsce lub innym państwie UE	IOSS	Przesyłka o wartości rzeczywistej do 150 euro, bez wyrobów akcyzowych.
Usługa polskiej firmy dla konsumenta w innym państwie UE	Unijna OSS, jeśli spełnione są warunki	Usługa musi podlegać opodatkowaniu w państwie konsumpcji, w którym usługodawca nie ma siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności.
Usługa dla konsumenta w UE świadczona przez firmę bez siedziby i stałego miejsca prowadzenia działalności w UE	Nieunijna OSS	Procedura dotyczy usług, a nie sprzedaży towarów.

OSS nie ogranicza się zatem do sklepów z towarami, ale nie obejmuje automatycznie każdej usługi sprzedanej osobie prywatnej za granicą. Najpierw trzeba ustalić miejsce jej opodatkowania. Sam zagraniczny adres klienta nie wystarcza do wykazania transakcji w OSS.

Jak działa IOSS przy paczkach spoza Unii?

W IOSS sprzedawca pobiera od klienta VAT właściwy dla państwa zakończenia wysyłki już przy sprzedaży, a następnie rozlicza go w miesięcznej deklaracji. Przy prawidłowym zastosowaniu procedury i przekazaniu ważnego numeru IOSS na potrzeby zgłoszenia celnego import korzysta ze zwolnienia z VAT. Mechanizm ma zapobiegać ponownemu pobraniu tego samego podatku od odbiorcy przy imporcie.

Granica 150 euro odnosi się do wartości rzeczywistej przesyłki, a nie do sumy miesięcznej sprzedaży sklepu ani do ceny pojedynczego produktu. Przy towarach handlowych zasadniczo chodzi o cenę samych towarów; koszty transportu i ubezpieczenia nie wchodzą do tej wartości, jeżeli są wykazane odrębnie. Jeśli są zawarte w cenie i nie zostały osobno wskazane, nie można po prostu odjąć dowolnej oszacowanej kwoty.

Przykładowo polski sklep sprzedaje konsumentowi we Francji etui wysyłane bezpośrednio z magazynu w Chinach. Wartość towarów w przesyłce wynosi 80 euro, a osobno wykazana dostawa 8 euro. Próg wartości rzeczywistej jest spełniony. Przy francuskiej stawce 20% i podstawie opodatkowania obejmującej również koszt dostawy sklep pobierze 17,60 euro VAT. Warunkiem rozliczenia w IOSS jest spełnienie także pozostałych wymogów tej procedury.

Inaczej wygląda zakup większej partii towarów do własnego magazynu w Polsce. To import przedsiębiorcy, a nie sprzedaż na odległość towarów importowanych objęta IOSS. Późniejsza wysyłka z tego magazynu do konsumenta w innym państwie UE może natomiast stanowić WSTO i kwalifikować się do OSS.

Jakie są terminy rejestracji i deklaracji?

Polski przedsiębiorca zgłasza się do unijnej OSS formularzem VIU-R, a do IOSS formularzem VII-R. Zgłoszenia w Polsce obsługuje Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście. Co do zasady procedura unijna OSS działa od pierwszego dnia następnego kwartału. Może objąć pierwszą kwalifikującą się dostawę wcześniej, jeżeli podatnik zawiadomi o rozpoczęciu działalności objętej procedurą najpóźniej dziesiątego dnia miesiąca następującego

po miesiącu tej pierwszej transakcji. IOSS stosuje się od dnia nadania indywidualnego numeru identyfikacyjnego tej procedury.

Deklarację unijnej OSS, czyli VIU-DO, składa się kwartalnie, do końca miesiąca następującego po kwartale. Deklarację IOSS, czyli VII-DO, składa się miesięcznie, do końca następnego miesiąca. W tych samych terminach należy wpłacić podatek. Terminy te nie przesuwają się na kolejny dzień roboczy, gdy ich ostatni dzień przypada w sobotę, niedzielę lub święto.

Przykładowo deklaracja OSS za IV kwartał 2026 r. oraz deklaracja IOSS za grudzień 2026 r. mają termin 31 stycznia 2027 r., mimo że jest to niedziela. Do czasu skutecznego zakończenia korzystania z procedury składa się również deklaracje zerowe za okresy bez transakcji. OSS i IOSS mają odrębne deklaracje — nie łączy się ich w jednym formularzu ani w zwykłym JPK_V7.

Czego OSS nie załatwi przy magazynie za granicą?

Przechowywanie własnych towarów w magazynie w innym państwie UE może powodować lokalne obowiązki VAT, których OSS nie obejmuje. Przemieszczenie własnych zapasów z Polski do zagranicznego magazynu nie jest sprzedażą konsumentowi rozliczaną w OSS. Także zwykła sprzedaż krajowa z tego magazynu konsumentowi w tym samym państwie zasadniczo pozostaje poza OSS u sprzedawcy. Szczególne zasady dotyczą dostaw rozliczanych przez platformy uznane za dostawcę.

Jeżeli natomiast towar z magazynu w Niemczech trafia do konsumenta we Francji, może to być WSTO rozliczana w unijnej OSS. Trzeba więc ustalać kraj rozpoczęcia i zakończenia transportu dla każdej dostawy. Kraj siedziby sklepu ani język jego strony nie zastępują tych danych.

Jak przygotować ewidencję i uniknąć podwójnego VAT?

Przed uruchomieniem procedury warto przypisać do każdego modelu dostawy: miejsce magazynowania, państwo klienta, podmiot odpowiedzialny za VAT oraz właściwą stawkę. Sprzedaż przez platformę wymaga dodatkowo sprawdzenia, czy to platforma jest dla celów VAT uznawana za dostawcę. Nie dzieje się tak przy każdej transakcji internetowej. Jeżeli podatek rozlicza platforma na podstawie tych szczególnych reguł, sprzedawca nie powinien drugi raz wykazywać tej samej dostawy jako własnej sprzedaży konsumenckiej w OSS lub IOSS.

Ewidencję transakcji objętych procedurami przechowuje się przez 10 lat od końca roku, w którym dokonano transakcji. Powinna pozwalać odtworzyć m.in. państwo konsumpcji, podstawę opodatkowania, stawkę, podatek, płatności oraz zwroty. Podatku naliczonego od zakupów nie odlicza się w deklaracji OSS ani IOSS; jego odzyskanie następuje na właściwych zasadach krajowych lub przez odpowiednią procedurę zwrotu.

Przy IOSS trzeba dodatkowo zapewnić bezpieczne przekazanie numeru podmiotowi dokonującemu zgłoszenia celnego. Nie należy publikować go jako ogólnodostępnego numeru sklepu. Brak prawidłowego numeru w zgłoszeniu może spowodować pobranie VAT przy imporcie mimo wcześniejszego pobrania podatku w zamówieniu. W takim przypadku potrzebne jest wyjaśnienie rozliczenia ze sprzedawcą i operatorem, a nie założenie, że sama rejestracja IOSS wystarcza do zwolnienia przesyłki.

Tagi: oss, ioss, vat e-commerce, wsto, sprzedaż do konsumentów ue, limit 42 000 zł, import do 150 euro, viu-do, vii-do